

Capitolul 4 – Iona este foarte mânios

Am urmărit în această carte lucrarea frumoasă a Duhului lui Dumnezeu, cum El se preocupă cu oamenii, ca să-i aducă pe deplin la întoarcere la Dumnezeu. Am văzut, că corăbierii păgâni s-au întors de la idolii lor la Dumnezeul adevărat și viu. Am văzut în continuare cum profetul egoist și neascultător s-a întors de pe drumul său spre vest la Tars și a fost determinat să meargă în direcție opusă la Ninive. Am studiat pe împărat și poporul din Ninive, cum s-au întors de pe căile lor greșite și în smerenie profundă și căință au căutat pe Dumnezeul care le-a trimis pe profetul Iona.

Cele trei capitole, pe care le-am studiat până acum, sunt ca o invitație a Domnului adresată nouă, să ne bucurăm împreună cu El: „Bucură-te împreună cu Mine, căci am găsit ce era pierdut” (Luca 15,6.9). Dacă inimile noastre sunt cu adevărat armonizate cu bucuria cerului, atunci nu vom putea altfel: ne vom bucura nespuse de mult, când vedem, că așa de mulți păcătoși se căiesc.

Urmează apoi capitolul patru. El pare să fie în total dezacord, ai impresia că locul lui nu este nicidecum aici și că ar fi un final complet greșit al acestei cărți. Dar dacă vom privi mai exact acest capitol scurt, va trebui să recunoaștem, că harul lui Dumnezeu, care luminează pretutindeni în această carte, strălucește aici aproape mai mult decât oriunde. Domnul să ne deschidă ochii, ca să-L vedem pe El Însuși, atunci când vom medita la ultimele versete ale acestei istorisiri!

Așa cum am constatat deja, capitolele, pe care le-am studiat până acum, sunt ca o strigare a Domnului Însuși, să ne bucurăm împreună cu El de păcătoșii care se căiesc. Noi am presupune, că dintre toți aceia care sunt chemați să ia parte la bucuria cerului, niciunul nu s-a bucurat așa de mult ca profetul Iona. Ar trebui de fapt să presupunem că gura lui era plină de strigăte de bucurie și limba de cântări de veselie (Psalm 126,2), atunci când a văzut harul lui Dumnezeu, care a schimbat propriile lui păcate într-o binecuvântare așa de mare, că tot echipajul corabiei s-a întors la Domnul. După aceea Domnul a onorat pe slujitorul Lui, prin aceea că, cu tot eșecul lui, l-a lăsat să devină mijlocul prin care toată cetatea Ninive s-a întors la Dumnezeu. De fapt el ar fi trebuit să fie un om vesel. Dar nu era așa.

«Lucrul acesta n-a plăcut deloc lui Iona și s-a mâniat.» Ce fel de stare este aceasta pentru un profet al Domnului, pentru unul care tocmai a fost instrumentul în mâna Domnului pentru o lucrare așa de mare! Pe cine s-a supărat și s-a mâniat el așa de tare? Este rău să spunem aceasta: pe Domnul Însuși. Și de ce a fost el supărat și mânios? Deoarece Domnul nu a distrus cetatea Ninive, ci a arătat har acestor păcătoși care s-au căit. Dacă a fost vreodată cineva, care să fi avut nevoie de harul Domnului, atunci acesta era Iona însuși, atunci când el era în pântecul peștelui mare. Lui i-a fost arătat acest har. Dar acum era supărat, că alți primeau ceea ce el avea așa de mare nevoie și ceea ce i s-a dat din belșug.

Aceasta ne amintește de fiul mai mare din evanghelia după Luca 15: «Dar el s-a mâniat și nu voia să intre în casă.» Mânios, pe cine? Pe tatăl său s-a mâniat. Și de ce? Deoarece tatăl a reprimat pe fratele care s-a căit și nu a spus nici un cuvânt despre păcatele acestuia; deoarece el a arătat har în loc de judecată. Astfel fratele mai mare s-a mâniat și nu a vrut să intre în casă. Probabil el a crezut că în felul acesta va putea jigăni pe fratele lui. Dar în realitate era tatăl său care a fost jigănit prin aceasta.

Nu vedem noi în acești doi oameni tabloul nostru propriu? Cine nu a trăit deja, că un frate s-a supărat și nu a vrut să intre la ora de adunare din cauza unei chestiuni, pe care el nu a

considerat-o bună! Probabil el a crezut, că prin aceasta va putea demonstra, că el este foarte supărat și foarte mânios pe un anumit frate. Dar în realitate jignirea era îndreptată spre Domnul lui. Căci cine este punctul central, atunci când noi ne strângem? Din pricina cui participăm noi la serviciile divine? Sunt frații noștri, sau este Domnul?

Întreaga scenă din Iona 4 este așa de tristă și neobișnuită – și totuși, dacă privim în inimile noastre proprii, atunci știm foarte bine, că acest capitol 4 este foarte apropiat de viață. Iona simțea că prestigiul lui de profet dispăruse. El a prorocit, că în patruzeci de zile Ninive va fi răsturnată, și acum Dumnezeu s-a căit de răul pe care Se hotărâse să li-l facă și nu l-a făcut. Avertismentul lui Iona nu s-a dovedit a fi adevărat. Cât de des nu am fost posomorâți, ne-am supărat și am devenit mânioși, ca și Iona, cu privire la ceva, pe care Dumnezeu Însuși l-a permis să vină în viața noastră, dar despre care noi simțeam că lezează prestigiul nostru! Dacă mă uit la mine însumi și nu la Dumnezeu, atunci voi deveni foarte mare și important în ochii mei.

Să ascultăm rugăciunea lui Iona, și să numărăm de câte ori vorbește despre sine însuși! **«S-a rugat Domnului și a zis: „Ah! Doamne, nu este aceasta tocmai ce ziceam eu când eram încă în țara mea? Tocmai lucrul acesta voiam să-l înlătur, fugind la Tarsis. Căci știam că ești un Dumnezeu milos și plin de îndurare, îndelung răbdător și bogat în bunătate și că Te căiești de rău! Acum, Doamne, Te rog ia-mi viața, căci mai bine este pentru mine să mor decât să trăiesc”!»** De zece ori vorbește Iona aici despre sine însuși. Cât de mult ne amintește aceasta iarăși de fratele mai mare din Luca 15: «Iată, eu îți slujesc ca un rob de atâția ani și niciodată nu ți-am călcat vreo poruncă; și mie niciodată nu mi-ai dat măcar un ied ca să mă înveselesc cu prietenii mei.» Amândoi au același lucru înaintea ochilor: pe sine însuși, eul demn de urât – eul, care la scriitor, la cititor și la Iona rămâne totdeauna același.

S-ar putea crede, că o astfel de experiență ca aceasta, pe care a avut-o Iona puțin mai înainte, a înlăturat natura veche a profetului, da, ar fi distrus-o (așa cum încearcă unii să ne convingă). Din păcate ea era în Iona tot așa de tare, cum a fost dintotdeauna. Ea se manifestă printr-o erupție de proastă dispoziție, așa cum noi, tu și eu, cu siguranță am constat-o la noi înșine. Aceasta ne spune cu toată puterea și autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu, că învățătura cu privire la distrugerea naturii vechi, învățătura despre lipsa de păcat nu este altceva decât un mit, o minciună a diavolului, ca să înșele pe oameni. Dacă a fost vreodată un om care să fi trăit experiența, că „Iona” cel vechi a murit și acum trăiește numai „Iona” cel nou, atunci acesta este profetul nostru. Însă capitolul 4 ne lasă să vedem, că și vechiul Iona era acum tot așa de viu, cum a fost dintotdeauna. Dacă suntem sinceri, trebuie să recunoaștem că același lucru este adevărat și cu privire la noi. Iona este o mărturie puternică despre adevărul cuvântului: «Dacă zicem că n-avem păcat, ne înșelăm singuri și adevărul nu este în noi» (1 Ioan 1,8).

«Lucrul acesta n-a plăcut deloc lui Iona și s-a mâniat. S-a rugat Domnului...». Supărarea și mânia nu sunt un început foarte bun pentru rugăciune, și probabil nu trebuie să ne mirăm când auzim ce se roagă. Cu toate că Iona și-a îndreptat cuvintele spre Dumnezeu, este foarte evident că în această rugăciune el a privit numai la sine; și el avea plăcere să aducă jigniri. Ne amintim, că aceasta nu era prima rugăciune a lui Iona, pe care noi o auzim. Cât de cu totul altfel este aceasta decât aceea pe care el a înălțat-o spre Dumnezeu din pânțelele peștelui mare! Acolo ochii lui erau îndreptați spre muntele sfânt al lui Dumnezeu; nu mai privea la sine însuși, ci la Dumnezeu. Acum nu mai privea la Dumnezeu, ci la sine însuși. Este posibil ca și noi să ne fi rugat având o asemenea stare sufletească. Probabil ne-am dus la Dumnezeu,

ca să ne plângem sau să acuzăm, în loc să cerem. Este posibil să privim la noi înșine sau la frații din jurul nostru, în loc să ne ridicăm ochii spre cer, așa cum a făcut Domnul nostru, atunci când S-a rugat (Ioan 17,1). Ceea ce noi vedem în jurul nostru, aproape cu siguranță ne va supăra și ne va mânia.

Să ne îndreptăm atenția spre rugăciunea lui Iona! Numai harul putea să numească aceasta rugăciune. Vom vedea, că numai puțin din aceasta se potrivește unei adevărate rugăciuni. Iona începe: «Ah, Doamne, nu este aceasta tocmai ce ziceam eu când eram încă în țara mea?» Aceasta este o întrebare, și nu o rugăciune – în afară de aceasta, este o întrebare, pe care el o adresează Domnului, ca să se îndreptățească tocmai cu privire la acel păcat care a adus asupra lui o disciplinare așa de îngrozitoare. Noi am presupus însă, că el s-a căit cu adevărat din cauza acestui păcat! Și acum aceste exprimări: cuvintele mele, țara mea! Nu recunoaștem în acestea mândria lui Iona cu privire la sine însuși și la o anumită țară? Suntem noi cumva mai buni? Cine dintre noi nu vorbește cu mare plăcere despre sine însuși, repetă ce ar fi „vorbiria mea”, povestește, „ce am zis eu”, și dovedește, că „eu am avut tocmai dreptate”. În locul lui Iona toate acestea ar fi putut fi spuse de unul din noi; numai că în acest caz probabil nu l-am judeca așa de aspru pe vorbitor. În afară de aceasta Iona a uitat complet, că țara, despre care el vorbea, era dintotdeauna țara lui Dumnezeu, și nu a lui. Domnul a spus clar în privința aceasta: «Țara Mea» (Levitic 25,23).

Ce a spus Iona în „țara mea”? Din ce cauză și-a propus să fugă la Tarsis? El însuși ne-o spune: «Căci știam că ești un Dumnezeu milos și plin de îndurare, îndelung răbdător și bogat în bunătate și că Te căiești de rău!» Ce însușiri minunate, și cât este de adevărat ce spune! Da, Iona cunoștea cu adevărat pe Dumnezeul său. Să ne amintim, că și un altul putea spune: «M-am temut de tine, fiindcă ești un om aspru» (Luca 19,21). Cât de puțin cunoștea acest slujitor pe stăpânul său! Iona era un adevărat slujitor al Domnului, și el cunoștea realmente ființa Stăpânului său. Aceasta o cunoștea înainte ca el să plece pe drumul spre Tarsis. Ești înclinat să presupui, că Iona a avut deja experiențe personale cu harul lui Dumnezeu înainte ca el să aibă parte de ele în mod așa de deosebit ca în pântecul peștelui mare. Natura neascultătoare, rebelă și încăpățânată a profetului s-a dovedit probabil deja înainte de experiențele despre care ne relatează această carte mică, și profetul a cunoscut deja cu adevărat mai înainte pe Domnul său. Este bine dacă noi Îl cunoaștem în felul acesta pe Domnul nostru. Aceasta ne dă încredere în El și ne readuce înapoi la El, când suntem în rușine și suferință. Tocmai această cunoaștere a Domnului său l-a adus pe Petru înapoi la El. Niciodată noi nu vom fi dezamăgiți de El, dacă revenim la El și ne bazuim pe ceea ce este El, pe trăsăturile Lui de caracter – oricât de mare este păcatul și eșecul. Să ne gândim încă o dată la aceste cinci trăsături de caracter, pe care Iona le numește, și să le întipărim adânc în mintea noastră!

«Un Dumnezeu milos
și plin de îndurare,
îndelung răbdător
și bogat în bunătate
și că Te căiești de rău.»

Și acest Dumnezeu este Dumnezeul nostru, totdeauna și în veac (compară cu Psalm 48,14).

Ne mirăm, că Iona dorea să fugă din prezența unui astfel de Dumnezeu, în loc să se bucure în strălucirea dragostei Sale și a harului Său. De ce să poată el dori, să plece de la El? Se pare, că el știa foarte bine, că Domnul, dacă cetatea vinovată se va căi, se va căi și El de răul pe care voia să i-l facă și nu-l va face. Pe de altă parte, nu se va dovedi a fi adevărat ceea ce Iona

a spus cu privire la distrugerea cetății și prestigiul lui Iona ca profet va fi lezat. Și în cele din urmă, se poate foarte bine ca Iona să fi privit peste ani în viitor, și a văzut, că în nu prea mare îndepărtare în timp „țara mea” va fi pustiiă tocmai de cetatea pe care el acum o dorea cu atâta plăcere să fie distrusă. Acestea sunt două motive, care ni se potrivesc foarte mult: atât pierderea prestigiului cât și pierderea patriei au o importanță mare aproape pentru fiecare dintre noi și ne vor face să facem lucruri rele.

Vedem astfel că mânia lui Iona își avea cauza în harul nespus de mare al lui Dumnezeu. El s-a supărat, că Dumnezeu nu a exercitat pedeapsa îngrozitoare asupra unei națiuni, pe care Iona o privea ca rivală și pe care cu plăcere ar fi știut-o nimicită. Cred că cei mai mulți dintre noi, dacă suntem sinceri, știu foarte bine, că noi în inima noastră am avut aceleași gânduri cu privire la popoare, pe care le-am privit ca rivale ale poporului nostru, și că noi am fost vinovați în același fel.

Este bine să mai facem o remarcă cu privire la ceea ce spune Iona despre Dumnezeu: «Te căiești de rău». Am constatat deja, că la om căința, respectiv pocăința înseamnă „să gândești din nou” sau „schimbarea felului de a gândi” sau „schimbarea gândirii”. Într-un alt loc din Scriptură (1 Samuel 15,29) citim: «Cel ce este nădejdea lui Israel nu minte și nu Se căiește, căci nu este un Om ca să-I pară rău.» Aici nu este vorba de schimbarea gândirii la Dumnezeu, ci de o acțiune schimbată, care este provocată prin schimbarea gândirii din partea omului. Dumnezeu trimite omului avertismente, pentru ca el să-și schimbe gândirea, să se căiască, așa fel ca Dumnezeu să schimbe acțiunea Sa și în loc de judecată să poată da har; gândurile Sale au fost totdeauna gânduri de har. «Tu ești un Dumnezeu milos și plin de îndurare». Dar păcatul omului trebuie să aducă asupra lui judecata dreaptă a lui Dumnezeu, și aceasta, cu toate că Dumnezeu este încet la mânie. Este numai o cale, pe care se poate scăpa de la această judecată, și aceasta este căința din partea omului păcătos. Cu acest țel, Dumnezeu trimite avertismente la fiecare om și la popoare. Dacă ei ascultă și se căiesc, atunci Dumnezeu poate acționa așa fel, după cum dorește inima Sa, ca să dea har. Dar dacă omul nu vrea să se căiască, atunci nu este o altă cale – judecata îl va ajunge.

Să privim mai departe rugăciunea lui Iona! El continuă: «Acum, Doamne, Te rog ia-mi viața, căci mai bine este pentru mine să mor decât să trăiesc!» Singura rugămintă în rugăciunea lui Iona este aceea de a muri. Și de ce? Deoarece el nu a putut merge pe drumul lui propriu. Egoismul și dezamăgirea l-a făcut să renunțe la poziția lui plină de onoare ca profet și slujitor al Domnului său și chiar să fie un martor al Lui într-o țară străină. Din toate neplăcerile lui voia să fugă în moarte. Aceasta era foarte greșit și foarte laș. Dar tot așa gândim și noi. Când totul merge strâmb și nu putem merge pe drumul pe care dorim cu plăcere să mergem, când suntem dezamăgiți și descurajați, atunci suspinăm și sperăm că Domnul va veni în curând să ne ia la Sine în cer. Scriitorul trebuie să recunoască, că el a făcut deja exact ca Iona, și probabil cititorul este cu puțin mai bun. Căci cum ne lovește sabia Duhului, dacă noi permitem! Ea este cu adevărat un judecător al gândurilor și intențiilor inimii (compară cu Evrei 4,12).

Iona nu este singurul profet al Domnului, care într-un moment de dezamăgire s-a rugat să poată muri. Așa cum ne amintim, Ilie s-a rugat: «Destul! Acum, Doamne, ia-mi sufletul, căci nu sunt mai bun decât părinții mei.» (1 Împărați 19,4) Cu siguranță și noi am avut gânduri asemănătoare, când am fost deosebit de dezamăgiți cu privire la noi înșine. Cât de cu totul ar fi, dacă toată speranța noastră ar fi îndreptată spre Domnul și noi am fi învățat cu adevărat, că în mine, aceasta este în carnea mea, nu locuiește nimic bun (compară cu Romani 7,18).

Cât de îndurător este Domnul, indiferent dacă este vorba de Iona, de Ilie sau de noi! El ar fi putut face reproșuri severe lui Iona, din cauza unei astfel de rugăciuni, sau pentru că el a venit plin de supărare și mânie în prezența Sa. Însă câtă îndurare dovedește replica Sa! Ea constă dintr-o altă întrebare: «Bine faci tu că te mâinii?» Și cu câtă bunătate răspunde Domnul și la rugăciunea lui Ilie! În acest caz El nu a spus absolut nimic; în locul unui răspuns prin cuvinte El a dat robului Său un somn de întărire sub un ienupăr, după aceea la hrănit cu o turtă coaptă pe niște pietre încălzite (era această turtă coaptă de Acela care în Ioan 21 a pregătit pâinea și peștii pe un foc de cărbuni?), și l-a înviorat cu un urcior de apă. Dumnezeu nu a împlinit niciodată rugăciunea tocmai citată a lui Ilie. În loc să-i ia viața și să-l lase să moară, așa cum el și-a dorit, Domnul l-a luat acasă în propriul Său car de foc, fără să trebuiască ca el să treacă prin moarte. Și cât de prietenește și îndurător ne-a răspuns deja și nouă Domnul, când am fost dezamăgiți și descurajați, prin aceea că ne-a dat ceva mai bun decât noi am cerut sau ne-am putut imagina! În privința aceasta fiecare poate vorbi pentru sine. Dar toți împreună putem spune:

Tu îmi dai binecuvântare, / Tu ești, rămâi comoara mea.
Cu bucurie 'mi-ieși în cale, / Odihnă are inima.
Oriunde merg, Tu ești cu mine;
Da, tot ce am, am doar prin Tine!

«**Și Iona a ieșit din cetate și s-a așezat la răsărit de cetate.** (Aceasta era partea cea mai îndepărtată de Israel.) **Acolo și-a făcut un umbrar și s-a așezat sub el, până va vedea ce se va întâmpla cu cetatea.**» Presupun că lucrul cel mai grav, pe care îl putem face după ce am predicat, este acesta: să ne așezăm pe cât se poate de mult mai comod, să nu facem nimic și să așteptăm rezultatele. Noi trebuie să spunem mesajul lui Dumnezeu, să lăsăm rezultatele pe seama Lui și să lucrăm în continuare într-o altă lucrare pentru același Domn.

Harul lui Dumnezeu urmărea încă pe profetul îndărătnic. «**Și Domnul Dumnezeu a făcut să crească o curcubetă, care s-a ridicat peste Iona, ca să facă umbră capului lui și să-l scoată din necaz.**» Cât de îndurător și bun este Domnul, că El face aceasta! El cunoaște ființa noastră; El știe totdeauna, că noi suntem țărână (Psalm 103). El îngrijește de ce noi avem nevoie fizic, fie odihna sau hrana pentru Ilie sau umbra pentru Iona. Să observăm că era Iehova Elohim Însuși, care a făcut să crească această curcubetă! Probabil aceasta ne spune ceva nu numai de bunătatea și amabilitatea Lui, ci și de puterea Sa. Nu era primul lucru pe care Domnul l-a făcut pentru slujitorul Lui rătăcit. El a comandat și peștele mare, a comandat să vină vântul mare, și acum comandă să crească o curcubetă. Pentru Dumnezeul nostru nu este nici o diferență, dacă sunt lucruri mari sau mici. El poate face una tot la fel de ușor cum poate face pe cealaltă. Cât de des suntem noi ispitiți să zicem în inima noastră, că aceasta sau aceea este prea mare, ca și cum ne-am aștepta ca Dumnezeu să facă aceasta pentru noi, chiar dacă probabil noi am învățat să-I încredințăm lucrurile mici. Pe de altă parte, probabil am înțeles că Dumnezeul nostru este în stare și vrea să intervină pentru noi în lucrurile mari, dar noi ne rușinăm să ne așteptăm, că Dumnezeul nostru ar putea avea interese pentru o curcubetă. Aceasta este, așa gândim noi, mult prea neînsemnată. Este foarte important pentru noi să învățăm că pentru El nu este nici o diferență în privința aceasta.

«**Iona s-a bucurat foarte mult de curcubeta aceasta.**» El nu numai **s-a bucurat**, ci **s-a bucurat foarte mult**, așa cum nu **i-a plăcut deloc** de harul lui Dumnezeu. Cât de mult ne

bucurăm noi de astfel de dovezi ale harului, care slujesc comodității noastre și măresc confortul pentru noi! Confortul zilelor noastre este deseori pentru noi așa cum era curcubeta pentru Iona, și anume pricina unei bucurii mari.

«Dar a doua zi, la răsăritul soarelui, Dumnezeu a pregătit un vierme, care a înțepat curcubeta, încât s-a uscat.» Fie că este vorba de un pește sau de un vierme, se folosește același cuvânt: Dumnezeu le-a comandat (sau: pregătit) pe amândouă. Când noi vedem lucrurile, care au contribuit la comoditatea și la desfătarea noastră, că se ofilesc și pier, atunci vom face foarte bine să ne gândim, că este Dumnezeul nostru iubitor, Cel care Însuși a comandat viermele, care a făcut ca toate acestea să treacă. Noi putem în nenorocire la apusul soarelui, în sărăcie și lipsă, să învățăm lucruri pe care niciodată nu le-am fi învățat în fericire, comoditate și lux.

Trebuia să vină necaz și mai mare. O curcubetă uscată și soarele tropical erau destul de grave. Dar acum Dumnezeu a pregătit să vină și alte lucruri: **«Când a răsărit soarele, Dumnezeu a pregătit un vânt înăbușitor de la răsărit și soarele a bătut peste capul lui Iona, încât el a leșinat.»** Dumnezeu a trimis vântul mare pe mare, dar acest vânt de răsărit înăbușitor a fost trimis categoric de mâna lui Dumnezeu Însuși, ca să învețe ceva pe Iona, pe care probabil altfel niciodată nu l-ar fi învățat. Tăria și înăbușeala acestui vânt au fost cântărite și măsurate de mâna lui Dumnezeu. Și noi putem învăța ceva de aici, că unele lucruri, pe care noi le numim nenorocire, au fost trimise în mod special de mâna lui Dumnezeu pentru noi. Așa cum vedem în cazul lui Iov, se poate ca și satan să trimită necaz, nenorocire și mânie și că și satan poate provoca un vânt puternic (Iov 1,9); însă noi putem, fie că este vorba de Iov sau de noi înșine, lua toate aceste lucruri din mâna lui Dumnezeu. Noi avem voie să ne amintim totdeauna, că este adevărat, că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor care iubesc pe Dumnezeu (Romani 8,28). De asemenea este valabil ce spune în 2 Corinteni 4,15: «Toate lucrurile sunt spre folosul vostru», și noi avem voie să spunem totdeauna, că totul este de la Dumnezeu (2 Corinteni 5,18). Așa a mărturisit Iona însuși, că Dumnezeu era Cel care a adus ambele, atât viermele cât și vântul înăbușitor de la răsărit, și noi avem voie să credem, că a venit timpul când el să ia totul din mâna iubitoare a lui Dumnezeu și să-I mulțumească pentru aceasta.

Probabil este de folos să privim încă o dată cum este descrisă activitatea lui Dumnezeu în această carte mică:

- «Cuvântul Domnului a venit la Iona» (Iona 1,1).
- «Dar Domnul a făcut să sufle pe mare un vânt puternic» (Iona 1,4).
- «Și Domnul pregătise un pește mare» (Iona 1,17).
- «Și Domnul a poruncit peștelui și peștele a vărsat pe Iona pe uscat» (Iona 2,10).
- «Și cuvântul Domnului a venit a doua oară la Iona» (Iona 3,1).
- «Dumnezeu (Elohim) a văzut ce făceau ei» (Iona 3,10).
- «Dumnezeu (Elohim) S-a căit de răul pe care Se hotărâse să li-l facă» (Iona 3,10).
- «Și Domnul a răspuns: „Bine faci tu că te mânii?”» (Iona 4,4).
- «Și Domnul Dumnezeu (Iehova Elohim) a făcut să crească o curcubetă» (Iona 4,6).
- «Dumnezeu (Elohim) a pregătit un vierme» (Iona 4,7).
- «Dumnezeu (Elohim) a pregătit un vânt înăbușitor de la răsărit» (Iona 4,8).
- «Și Dumnezeu (Elohim) a zis lui Iona: „Bine faci tu că te mânii din cauza curcubetei?”» (Iona 4,9)
- «Domnul i-a zis: „Ție îți este milă de curcubeta aceasta”» (Iona 4,10).

Nu putem încheia secțiunea, în care este vorba despre ce a pregătit Dumnezeu pentru Iona, fără să amintim de un loc, pe care Domnul Însuși l-a pregătit și unde fără îndoială și Iona va fi. Domnul Isus a spus: «În casa Tatălui Meu sunt multe locuințe. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus, căci Eu mă duc să vă pregătesc un loc.» (Ioan 14,2) Când vom fi în casa Tatălui și vom privi înapoi la drumul nostru aici prin pustie, atunci vom vedea că unele lucruri și unele împrejurări au fost pregătite special de Domnul pentru noi. Presupun că atunci lui Iona nu i-a fost clar, că peștele mare și curcubeta și viermele și vântul înăbușitor de la răsărit, fiecare la timpul lui, au fost pregătite extra pentru el. Cu siguranță s-a gândit că toate s-au petrecut la întâmplare.

Presupunem că Iona însuși a scris această carte mică, care îi poartă numele. Nu ar fi fost felul de a fi al Stăpânului lui Iona să permită unui alt slujitor să prezinte așa de deschis greșelile și eșecul unui slujitor al Său. Dacă presupunerea noastră este adevărată, vedem cât de mult a învățat Iona înainte de sfârșitul vieții lui, să ia toate aceste lucruri din mâna lui Dumnezeu. Și ce mulțumire trebuie să se fi ridicat din inima lui pentru grija plină de dragoste a Dumnezeului său! Cine altcineva s-ar osteni, să pregătească extra un vierme pentru el, ca să-l învețe ceva așa de necesar? Gândesc, că și inimile noastre la sfârșitul călătoriei noastre pe pământ, când vom fi ajuns la locul pe care l-a pregătit Domnul pentru noi, vom fi pline de mulțumire, nu numai pentru locul însuși, ci și pentru grija Lui plină de dragoste pe drumul nostru; pentru viermi sau pentru ceea ce noi acum numim accidente, și tot așa și pentru curcubete sau pentru ce noi denumim acum binecuvântări. Ambele sunt pregătite expres pentru noi. Atunci vom fi capabili să spunem: ne-a condus cu priceperea mâinilor Lui (compară cu Psalmul 78,72). Cu admirație și mulțumire vom recunoaște lucrurile pe care aceste mâini pricepute le pregătesc pentru noi și ne fac parte de ele.

Vântul înăbușitor de răsărit a fost finalul lui Iona; el a devenit epuizat și a leșinat. Nu era prima dată când Iona se sfârșea. În pânțele peștelui, sufletul lui Iona se sfârșea, spune el (capitolul 2,7). Atunci și-a adus aminte de Domnul. Așa este deseori și cu noi. Cât timp avem puterea proprie, pe care ne putem sprijini, nu ne amintim de Domnul. Dar când ne-am pierdut puterea, când suntem lipsiți de ajutor și speranță, când suntem istoviți – atunci, în deznădejdea noastră ne amintim de Domnul. Strămtorarea omului oferă prilej lui Dumnezeu. Domnul a văzut și mai înainte pe robul Său istovit, l-a auzit și l-a eliberat. Ce s-a întâmplat de data aceasta? Și-a amintit Iona din nou de Domnul? Da, și de data aceasta s-a îndreptat spre Domnul și s-a rugat; dar de data aceasta nu s-a rugat cu ochii îndreptați spre Templul Lui cel sfânt și nu era gata și dispus să se plece cu căință profundă înaintea Lui și să facă voia Lui. Este grav, foarte grav să trebuiască să spunem, că Iona încă nu a învățat aceasta aici. Sărman, obosit, dezamăgit, epuizat Iona! El se chinuia încă în încăpățânarea lui. Iarși s-a rugat să moară, spunând: «**Mai bine să mor decât să trăiesc!**»

Evident nici îmbărbătarea grijulie, nici atenția plină de dragoste și nici învățătura serioasă prin vierme și vânt nu au avut nici un efect asupra profetului încăpățânat și îndărătnic. Era aceeași rugămintă, ca și mai înainte, pe care el în supărarea lui a exprimat-o din nou. În mod remarcabil de data aceasta se spune că Dumnezeu (și nu ca mai înainte: Domnul) a zis lui Iona: «**Bine faci tu că te mării din cauza curcubetei?**» Se are impresia că permanentă proastă dispoziție a îndepărtat intimitatea pe care o exprimă numele legământului „Domnul” (Iehova). Dumnezeu vorbește acum cu el pe aceeași bază, cu care El S-a ocupat de locuitorii păgâni din Ninive. Dumnezeu (nu: Domnul) a văzut faptele lor, și Dumnezeu S-a căit. Este serios, să ne gândim că, dacă noi insistăm să rămânem pe drumul nostru și nu luăm în seamă

eforturile pline de dragoste ale Duhului Sfânt, nu numai intimitatea părtășiei se pierde. În afară de aceasta, Dumnezeu trebuie să se ocupe atunci cu noi pe un alt nivel decât acela pe care un copil iubit aude glasul tatălui său.

Întrebarea lui Dumnezeu este aproape aceeași ca aceea pe care El a pus-o cândva lui Iona. Atunci Iona era liniștit. Încăpățânarea și proasta dispoziție însă l-au făcut să devină îndrăzneț și acum are curajul să răspundă lui Dumnezeu. El zice: **«Fac bine că mă mâinii, până la moarte!»** Om nebun! Dumnezeu în harul Său nu a ascultat de cuvântul lui, nu a răspuns la această rugăciune necugetată. Dimpotrivă, El explică ce ar fi trebuit să-l învețe curcubeta, viermele și vântul (care până atunci au rămas neobservate), și în mod impresionant S-a coborât, ca față de una din creaturile Sale să justifice căile Sale de har cu cetatea vinovată Ninive. Cu greu s-ar putea găsi o ilustrare mai strălucitoare pentru ceea ce a spus Iona, ca să caracterizeze pe Dumnezeu, decât aceea pe care o oferă ultimele două versete ale cărții noastre. Avraam și Moise au avut curajul să se judece cu Domnul (Geneza 18, Exod 32, Numeri 16). Dar cât de cu totul altfel a fost atitudinea lor! Domnul Însuși invită pe păcătos să se judece cu El (Isaia 1,18), dar această judecare este altfel decât aceea a lui Iona cu Creatorul său. Noi am spune, că Iona a meritat să fie aspru pedepsit. Dacă am avea un copil neascultător, încăpățânat, care insistă la proasta lui dispoziție și la încăpățânarea lui, atunci probabil i-am da o porție de bătaie și vom considera că a meritat-o din plin. Dar harul uimitor al lui Dumnezeu are în continuare răbdare cu sărmanul slujitor rătăcitor, și noi vrem să credem că acest har va avea parte de biruință.

Domnul avea ultimul cuvânt, așa cum de fapt I se cuvine. Dar să ascultăm aceste ultime cuvinte: **«Ție îți este milă de curcubeta aceasta, pentru care n-ai muncit și pe care nu tu ai făcut-o să crească, ci într-o noapte s-a născut și într-o noapte a pierit. Și Mie să nu-Mi fie milă de Ninive, cetatea cea mare, în care se află mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni, care nu știu să deosebească dreapta de stânga lor, și de asemenea o mulțime de vite?»** Ce tablou este pus aici înaintea noastră: Iona se bucură cu bucurie mare de curcubetă, deoarece ea i-a mărit confortul, este însă total neștiutor de bucuria din cer pentru o întreagă cetate, care s-a căit. Iona este chiar foarte supărat și mânios, că Ninive s-a comportat în felul acesta și de aceea a fost cruțată de la distrugere. Iona s-a preocupat mult mai intensiv cu soarta curcubetei decât cu probabil un milion sau mai mult de suflete nemuritoare, care tocmai s-au întors la Dumnezeul viu și adevărat. Ce învățătură pentru noi astăzi! La câți dintre noi nu se potrivește aceasta, că noi ne preocupăm mult mai mult cu curcubetele noastre, cu florile și cu casele noastre, cu lucrul nostru, cu autoturismul nostru, cu radioul nostru, decât cu milioanele de suflete nemuritoare din jurul nostru, care sunt gata să piară! Cât de mulți dintre noi se bucură „cu bucurie mare” de ceva care îi mărește puțin confortul, comoditatea, luxul, dar suntem total neștiutori și dezinteresați cu privire la faptul că în cer este o bucurie nespuse de mare pentru un păcătos, care se căiește. Noi suntem foarte supărați și foarte mânioși, dacă are loc ceva, care schimbă drumul vieții noastre. Păgânii în orbirea lor pot să se plece înaintea lemnului și pietrei – ne preocupăm de tot felul de lucruri, sub premisa că viermii nu vin în curcubetele noastre și vântul înăbușitor de răsărit nu ne împovărează sau distruge recoltele noastre. Așa este inima omului. Așa este inima ta, și așa este inima mea. Eul ocupă totdeauna primul loc, până când Domnul ne-a învățat să ne ridicăm ochii și să privim la Isus.

Domnul nu a reproșat lui Iona, că el a compătimit curcubeta. În aceasta nu era nimic greșit. Greșeala consta în faptul că el avea mai multă grijă, mai multe gânduri, mai multă compasiune pentru o curcubetă, care într-o noapte a crescut și într-o noapte a pierit, decât

pentru multe mii de suflete care pier, mor în marea cetate. Nu la întâmplare Dumnezeu folosește expresia: «într-o noapte a pierit», „a murit”. Auzim pentru a patra oară în această carte mică cuvântul „a pieri” sau „a muri”. Cu siguranță și aici răsună în amintirea lui Iona acele cuvinte deznădăjduite ale aceluia căpitan, când l-a trezit pe Iona: «Scoală-te și cheamă pe Dumnezeul tău! Poate că Dumnezeu va voi să se gândească la noi, și nu vom pieri!» Sau ar putea el să uite vreodată rugăciunea insistentă a acestor corăbieri, atunci când l-au aruncat în mare? «Doamne, Te rugăm nu ne pierde pentru viața omului acestuia și nu ne împovăra cu sânge nevinovat! Căci Tu, Doamne, ai făcut cum Ți-a plăcut.» Chiar și cuvintele chinuitoare ale oamenilor din Ninive trebuie să fi răsunat în urechile lui: «Cine știe dacă Dumnezeu nu Se va întoarce și nu Se va căi și dacă nu-Și va opri mânia Lui aprinsă, ca să nu pierim!» Toți acești oameni nu au pierit. Dumnezeu știa, că ei au mai multă valoare decât multe curcubete, și El a găsit o cale, ca ei să nu se piardă. El voia ca acea curcubetă, care într-o noapte a crescut, într-o noapte a pierit, să învețe pe slujitorul Lui, ceea ce el avea nevoie așa stringentă să învețe. Dar din păcate slujitorul acesta a fost cu totul altfel decât Domnul lui. Lui i-ar fi părut bine, dacă toți acești oameni ar fi pierit și numai o curcubetă ar fi fost salvată.

Dumnezeu a spus deci: «Ție îți este milă de curcubeta aceasta, pentru care n-ai muncit și pe care nu tu ai făcut-o să crească.» Aceasta ne lasă să recunoaștem ceva din grija lui Dumnezeu, nu numai pentru curcubetă, ci și pentru multele mii din Ninive. Fiecare viață în parte din marea cetate era prețioasă în ochii lui Dumnezeu. Fiecare era lucrarea mâinii lui Dumnezeu, El s-a îngrijit de fiecare, El a crescut pe fiecare. Aceasta era valabil nu numai pentru bărbații și femeile în vârstă, ci și pentru copilașii și animalele, pe care Dumnezeu îi amintește expres în aceste versete. Ce învățătură este aceasta pentru noi, când vedem pe oamenii mulți, care sunt fără Dumnezeu în lume! Dumnezeu caută plin de dragoste să-i câștige pe fiecare dintre ei, deoarece El a îngrijit de fiecare și l-a făcut să crească. Este cu adevărat mâna Lui, care zi de zi i-a hrănit cu pâinea zilnică, cu toate că ei niciodată nu au învățat să-L recunoască ca Tată. Domnul să ne ajute, să-i vedem așa cum îi vede El, și să-i iubim cu o parte foarte mică a dragostei minunate, care se arată așa de clar în cunoscutele cuvinte: «Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Său Fiu.»

Cu privire la aceste gânduri ale lui Dumnezeu și la dragostea Sa, se pare că Iona a fost total neștiutor și indiferent. Dar se poate presupune, că în cele din urmă ochii lui Iona s-au deschis și el a învățat această învățătură minunată despre harul și dragostea lui Dumnezeu și despre lipsa lui de vrednicie. Cu siguranță existența acestei cărți mici și în mod deosebit a ultimului capitol, sunt o mărturie despre această realitate.

Domnul a putut spune ucenicilor Săi (cu toate că aceasta era așa de evident, că ei toți ar fi trebuit să știe): «Voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii». Aici Iona a atribuit mai multă valoare unei curcubetă decât unei cetăți, care era așa de mare, că o sută douăzeci de mii de copilași și o mulțime de animale erau în ea. Să observăm, că Domnul a numărat copilașii! El îi cunoștea pe fiecare din ei.

Chiar dacă multe din cele spuse nu s-ar potrivi pentru noi, atunci am putea fi înclinați să disprețuim profund pe Iona. Dar dacă suntem sinceri și cântărim cât de mult dăm pentru confortul nostru, pentru comoditatea noastră, pentru luxul nostru, și apoi comparăm aceasta cu cât de mult ne angajăm pentru mântuirea oamenilor, atunci vom observa probabil, că noi, ca și Iona, în realitate ținem mult mai mult la curcubetele noastre decât la oamenii care pier. Unii dintre noi merg chiar mai departe: în anumite situații sunt foarte supărați și mânioși pe aceia care îngrijesc de sufletele oamenilor.

Este ceva foarte impresionant în aceste ultime cuvinte: «... o mulțime de vite». Cu toate că animalele nu au fost numărate, așa cum au fost numărați copilașii, și ele au purtat saci ca și oamenii, și Dumnezeu a văzut aceasta. Dumnezeu, care nu lasă să cadă o vrabie pe pământ fără voia Sa, ne arată aici grija Sa plină de dragoste pentru animalele care ar fi pierit împreună cu posesorii lor vinovați. Este un adevăr mare, că tot ce aparține unui om, stă sub stăpânirea unui stăpân nou, dacă acesta este mântuit. Faraon a vrut ca izraeliții să lase animalele lor în Egipt, atunci când aceștia au plecat din țară, dar răspunsul a fost: «să nu rămână o unghie din ele» (Exod 10,26). Au și animalele tale parte de mântuirea ta? Afacerile tale și contul tău la bancă, poartă ele inscripția „mântuit”? Copilașii, care nu știu să deosebească dreapta de stânga, merg ei împreună cu tine pe calea îngustă? Ei toți au fost salvați, când împăratul din Ninive și poporul s-au întors la Dumnezeu și s-au căit. Dacă copilașii și animalele nu sunt incluse, atunci ceva este greșit.

Dacă suntem sinceri, atunci mica carte Iona lovește tare pe mulți dintre noi. Dar ce mângâiere ne poate aduce atunci când ne gândim că Dumnezeul lui Iona este și Dumnezeul nostru! Noi trebuie să mărturisim că aceeași răbdare și același har, care l-au însoțit pe Iona de la început și până la sfârșit, ne însoțește și pe noi de la început, și de fapt noi nu înțelegem, că ele ne vor însoți până la sfârșit. Domnul nostru să ne elibereze de neascultarea noastră, de îndărătnicia noastră, încăpățânarea noastră și de capriciile noastre! El să ne formeze să devenim asemenea Lui și El să ne facă să avem o imagine reală a valorilor efective atât a curcubetelor cât și a sufletelor oamenilor. El să facă din noi vase sfințite și folositoare în mâna Stăpânului!

Vrem să încheiem cartea Iona cu gândurile unui alt comentator: „Este totuși frumos să vedem, cum la sfârșit Iona se alătură glasului lui Dumnezeu. Aceasta se arată prin însăși existența acestei cărți. Duhul îl folosește ca să arate pe de o parte ce este din fire în inima omului, care de fapt este vasul mărturiei lui Dumnezeu, dar și, pe de altă parte (ca și contrast la comportarea profetului, care însă mărturisește sincer toate greșelile lui) să arate bunătatea lui Dumnezeu. Iona nu a putut să se ridice la înălțimea acestei bunătăți, și el nu s-a putut subordona ei.” (J. N. Darby, Studii asupra Cuvântului lui Dumnezeu, Volumul 3).

Doamne, dă scriitorului acestei cărți și cititorului ei mai mult din capacitatea de învățare a lui Iona!